

Hitza	Esanahia
abaildua	'jausia, eroria'
adeitsuki	'begirunez, errespetu handiz'
ahal	(desioa adierazteko hitza) <i>Ojala!</i>
ahitua	'indargabetua, unatua'
aidanez	'agi denez, antza, dirudienez'
ailedi	'izango ahal da!'
ajatu	'gastatu'
akitu	'nekatua, kantsatua'
alarau	'orroa'
aldaka	'mehaka, gerri aldea'
alimalea	'haundia, itzela'
aloka	'alga, itsas belarrak'
altzifres	' <i>cupressus</i> , zipresa'
anbar	'erretxina fosildu gogor horia'
aniztun	'ugarikoa'
apardun	'bitsa duena'
aratz	'garbia'
arestiko	'lehengoa, lehen aipatua'
ario	'adio, agur'
arrabete	'esku irekiaren neurria'
arranditsu	'ikusgarria'
arre	'iluna, lurraren kolorekoa'
artamendu	'agindutakoa, erregua'
artatu	'jagon, zaindu'
artean	'anartean, oraindik' (iraganean)

Hitza	Esanahia
asmutsu	'burutsua
asper	'gogaitasuna, asperdura'
atezuan egon	'tentsioan egon'
atralaka	'liskarra, errieta'
auhen	'negar oihua, erosta'
azalia	'harmonia'
azkazal	'atzazala'
aztoragarri	'arduratzekoa, kezkarria'
babo	'papaua, tentela'
bailuten	'izango balute bezala'
baratu	'gelditu'
bat bedera	'bakoitza'
batel	'txalupa'
begiratu	'zaindu'
behatze	'begirada'
behazun	'isurkari mingotsa'
behiala	'lehen, aspaldi'
bekaitz	'ondamua, haserre gisakoa'
bekaizgarri	'inbidia, ondamua'
belaze	'belardia, larrea'
beratxa	'biguna, ahula'
bero sapa	'sargoria'
bertzun	'sutondoko errautsa jasotzeko pala'
beta	'denbora tartea, egokiera'
betegintzarre	'perfekzioa'

Hitza	Esanahia
betiereko	'amaitezina, betirakoa'
betizu	'basatia, hezikaitza'
birundaka	'biraka'
bisaia	'begitarte, aurpegia'
delibero	'erabakitzeko gogoeta'
ditxo	'babeslekua, portu gisako tokia'
duintasun	'dignitatea, errespetu gisakoa'
durdiduta	'durduzatua, zorabiatua bezala'
ebatu	'oratu, heldu, eutsi'
ediren	'aurkitu, idoro, kausitu'
eldarnio	'sukar-zorabioa, aluzinazioa'
endemas	'are gehiago'
enparauak	'gainerakoak'
erbain	'orbana, ebakiondoa' (cicatriz)
erdeinati	'arbuigarria, mespretxugarria'
ernai	'itzarrik, erne'
errari	'batetik bestera dabilena'
erratu	'errari ibili, galduta bezala'
erregalia	'oparia'
erresumin	'sentsazio jasangaitza'
erretolika	'kopla, <i>rollo</i> '
erretxina	'zuhaitzen gai likatsu arrea'
errezelo	'susmo txarrekoa'
erroi	'belea'
eskaratze	'sukaldea'

Hitza

Esanahia

eskarnio egin	'burla egin, sufrierazi'
eskuera	'eskumena, helmena'
eszentriko	'bitxia'
ezagun izan	'agerikoa, begibistakoa izan'
ezerian	'ezer eduki gabe'
ezta urrik eman ere	'ezta pentsatu ere, inola ere ez'
eztenkada	'sastada (mingarria)'
fabrika	'eraikitze lana, fabrikazioa'
fier	'oldartsua'
fite	'arin'
fortunatu	'suertatu'
futada	'tren zaharren txistua'
gaitz	'haundia'
galbahe	'bahea, iragazteko tresna'
galtzarbe	'besapea'
gantz	'koipea'
geriza	'babesa, itzala'
gertu	'hur, hurbil'
gobernatu	'jagon, zaindu'
gogobeteko	'asetzen duena'
goitinahi	'botanahia, goragalea'
gorritza	'odol piloa'
gose	'gose dena'
guri	'biguna eta leuna'
hatsantu	'arnasestua'

Hitza	Esanahia
hautsak jan	'zaharkitu'
herra	'gorrotoa'
histu	'ase, bete'
hodeiertz	'zerumuga, ortzemuga'
horditurik	'mozkorrik'
huntz	'huntzorria, landare igokaria'
hurbilagodanik	'ahalik eta hurbilenetik'
igurikatu	'itxaron'
ilaun	'errekina edo errauts zatitxo'
ilbehera	'ilargi aldi bat'
ilenti	'egur zati erdi errea'
inorhuts	'umezurtza' (zentzu fig.)
iraungi	'indarra galdua, guztiz zaharkitua'
isla	'erreflexua, zerbaiten distira'
istil	'potxongoa, ur putzutxo'
itsaslabar	'goitik behera ebakitako itsas bazterra'
izarniatsu	'distiratsua'
izendru	'izendua, hondakina'
jauzika	'saltoka'
jelostiz	'susmo txarrekoa'
jetzi	'eraitsi, esnea atera'
junpatu	'zabunkatu, kordoka jarri'
kalapita	'eztabaida bizia, matraka'
kalpar	'galparra, adatsa, ile multzoa'
kanpazo	'ganpazua edo mantela' (?)

Hitza	Esanahia
kara	'itxura'
karkaba	'kuneta'
karkaila	'algara, karkara'
karranka	'zarata bizi ezatsegina'
karraskilo	'zuhaixka mota (frutu beltza)
karreatu	'garraiatu'
karrika	'kalea'
kasketaldi	'aldikada, aldartea'
kausitu	'aurkitu, idoro, ediren'
kikildu	'beldurtu'
kinkaila	'generoa, erosgaia'
kiribilka	'birak eginez'
kitzikatu	'zirikatu, eragin'
kokildu	'kikildu, uzkurtu, adorea galdu'
kordoka	'alderoka, balantzaka'
kostea kosta	'kosta ahala kosta, edozer kostatuta ere'
kraka	'graka, ugerra, zikinkeria zaharkitua'
kresal	'gezala, itsas uraren gazitasuna'
kulunkari	'mugimenduan dagoena'
kuluxka	'lotalditxoa'
kupida	'errukia'
kuxidade	'txukuntasuna'
kuzkurtu	uzkurtu, batu-batu eginda jarri'
lahar	'sastraka, belartzarra'
lakar	'latza, leuntasunik gabea'

Hitza

Esanahia

lantar	'txinparte, pindarra'
lantzean behin	'noizean behin, aldizka'
laño	'laua, apala, garbia'
larderia	'izua, beldurra, larritasuna'
laru	'beilegi argia' (<i>crema</i> kolorea)
lauso	'lainotua, difuminatua'
legar	'harri xehatu multzoa'
leher	'bete-beterik'
lehiaz	'norgehiagokan bezala'
lerra	'joera'
lerratu	'irristatu, labandu'
loadarrak	'hanka-besoak'
loka	'dardar, lotu gabe'
maguei	'pita landarea'
makar	'pizta'
malkar	'harritsua eta aldapatsua'
malur	'zorigaitza, ondikoa'
mandatari	'mezularia'
mardaila	berbotsa, marmara'
mardul	'sendoa, osasuntsua'
maskal	'argala, ahula'
maskor	'oskola'
mataza	'korapiloa'
mazitu	'hondatu'
mendean izan	'menpean izan'

Hitza

Esanahia

mendre	'ahula
menera	'menpe, aginduetara'
mikatz	'samina, mingotsa, minkaitza'
milikatu	'miazkatu'
mingartu	'mingostu, ezatsegin bihurtua'
mirabe	'otseina, zerbitzaria'
miru	'hegazti harraparia'
mixtura	'nahastura'
mizpira	'fruta mota'
morkots	'gaztain oskola, lakatza'
morokil	'ore lodia'
mosu	'aurpegia
mudantza	'aldaketa'
muker	'zaputza, aurpegiera nahigabetukoa'
mun egin	'mosu eman'
naharo	'ugari'
narraza	'arlotea, dorpea'
nolanahi	'edozelan ere'
nontsu	'non inguru'
oinaztargi	'tximista, inisitua'
okaztagarri	'nazkagarria'
omen	'ospea, ohorea'
ondoza	'segida, jarraipena'
orbain	'ebakia'
ordoki	'eremu laua, berdina'

Hitza	Esanahia
oren	'ordua'
ortzemuga	'zerumuga, hodeiertza'
osatu	'sendatu'
osin	'zulo sakona, leizea'
oso bat jarri	'bat eginik, konpenetraturik'
ospeldu	'ospelean utzi, argitasun barik'
ostendu	'ezkutatu'
ostots	'trumoia'
ozpeldu	'ilundu'
pairatu	'sufritu, jasan'
palagu	'balakua, txera edo hitz berezia'
pattal	'eraginkortasunik gabekoa'
perfeta	'perfektua, akats gabea'
peril	'arriskua'
pigura	'itxura'
pindar	'txinparta, zatiki gorria'
pipi	'bipia, sitsa, intsektu egurjalea'
pitta bat	'pitin bat, apur bat'
plantak egin	'itxurak egin'
potin	'batela, untzi txikia'
prantatu	'prestatu'
propioagoa izan	'aproposagoa, egokiagoa izan'
pulpea	'alkoholdun edari bat'
puntaneko	punta-puntakoa' (?)
sakre	'madarikazioa, biraoa'

Hitza

Esanahia

sarkastiko	'ironia latz mingarrikoa'
segaila	'pertsona mehe-liraina'
sein	'umetxoa, haurra'
senaiia	'badia'
sendartu	'solido bihurtu'
sesio	'eztabaida'
seta	'tema, jarrera setatia'
soildu	'mehaztua, urritua'
solas	'hizketa, berbeta'
sopikun	'konplizitatez'
sorgorturik	'zentzumena nahasturik'
suhar	'bizia, gartsua'
sunda	'zerbaiten usain berezia'
tajuzidade	'taiua, traza, itxura'
taupaka	'taupadaka, odol kolpeka'
temati	'egosgogorra, burugogorra'
tira	'joera, erakarpena'
tiraina	'ur lasterra / uhina' "desioa"
trikean	'topeka, talka egin' (?)
trilu	'astrapala' (?)
tronpatu	'erratu, nahastu'
tutu	'zuloa'
txatxar	'kaxkarra, mengela'
txibitara	'txibiak harrpatzera'
txilar	'landare mota' (<i>erica</i>)

Hitza

Esanahia

txirtxilatu	'zirtzilatu, txiki-txiki egin'
txitxi	'haragi, okela' (ume hizkuntza)
tzar	'haundia, gaitza'
ubarroi	'txori mota, beltza' (cormorán)
uda min	'uda sasoi bero-beroa'
uhin	'olatu'
usain min	'usain sarkorra, gogorra'
usu	'sarri, maiz, askotan'
uxkur	'makur-makurturik'
uzkurtasun	'mesfidantzaz'
uztarri	'idiak lotzeko zurezko tresna'
xafra	'xerra, puska'
xalamatika	'gorabehera, ezadostasuna'(?)
xalotasuna	'atsegina, lañoa'
xaxatu	'akuilatu, zirikatu'
xaxatzaile	'zirikakor'
xehe	'diru soltea'
xeratsu	'maitakorra'
xixta	'zirikada' / (lantzeta, bisturia)
zabukari	'kulunkaria'
zafratu	'astindu, bortxaz kolpatu'
zahato	'ardo bota txikia'
zaildu	'gogortu'
zainarta	'irtena, neurritz kanpoko'
zakartu	'bizi jarri'

Hitza	Esanahia
zakatz	'arrainen arnas zuloguneak'
zanpatu	'zapaldu'
zantzu	'aztarna, seinalea'
zapartatu	'zapart egin, errementatu'
zapuztu	'ustekabe batek tristetu' (<i>defraudar</i>)
zarpail	'zahar-zikina, itxura txarrekoa'
zarrapastroso	'itxura txar-txarrekoa'
zarrasta	'inpresioa'
zartada	'kolpe indartsua'
zatar	'itsusia, higuingarria'
zela	'azpiko aldea'
zemaikor	'mehatxuz'
zerri egin	'lohitu, zikindu'
zetaka	'orbaina, mantxa'
zetako	'zertako, zertarako'
zimaurtu	'hondatu, alferrik galdu'
zindo	'bulartsu, kementsu'
zinka	'zinkada, eguzkiak eragindako ondoeza'
zintzarri	'joarea, animalien kanpaitxoa'
zinuka	'kainuak egiten'
zipiztu	'txiki-txiki egin'
zirin	'biguna'
zirrara	'ikara, inpresioa'
zirto	'ateraldi bizia'
zirzilu	'arrakada, belarritakoa'

Hitza

Esanahia

zizta

'eztenkada'

zohardi

'distiratsua, argitasunez betea'

zurrun

'gogortua'

zurruta

'edana'

zuzi

'tortxa'